

Відсутність комплексного системного підходу до потреб кадрового забезпечення виробничої сфери як на загальнодержавному, так і на регіональному рівні призвела до зростання невідповідності між потребою у кваліфікованих кадрах і фактичною професійно-кваліфікаційною структурою пропозиції робочої сили.

Література

1. *Безробіття: суть і причини [Електронний ресурс] // Буклет Олександрівської центральної міської бібліотеки – Режим доступу до ресурсу: <https://sites.google.com/site/olecbs/інформаційно-ресурсний-центр-4/bezrobittya-sut-i-pricini>.*
2. *Гальків Л. І. Втрати людського капіталу: чинник безробіття / Л. І. Гальків // Економіка і регіони. – 2009. – С. 110–113.*
3. *Попов В. Ю. Дослідження ринку праці в Україні у 1990–2009 рр. / В. Ю. Попов // Статистика України. – 2011. – № 4 – С. 39–41.*
4. *Поточний рівень безробіття в Україні [Електронний ресурс] // Економічний дискусійний клуб. – 2016. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analitika/potochnyy-riven-bezrobittya-v-ukrayini>.*
5. *Причини зростання безробіття [Електронний ресурс] // Vse Media. – 2016. – Режим доступу: <http://vse.media/prichini-zrostannya-bezrobittya/>.*
6. *Сайт державної служби зайнятості У. Сайт державної служби зайнятості [Електронний ресурс] / www.dcz.gov.ua. Сайт державної служби зайнятості – Режим доступу: www.dcz.gov.ua.*

НАДІЯ СУХОВІНСЬКА

Науковий керівник:

к.е.н., доц. Комар Н. В.

ІМІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА В КРАЇНАХ ЄС ЩОДО НАДАННЯ СТАТУСУ БІЖЕНЦЯ

Заради контролю і оптимізації кількості мігрантів, що прагнуть оселитися в приймаючій країні, держава використовує імміграційну політику. Вона має на меті, з одного боку, попередження проникнення великої кількості осіб працездатного віку на національний ринок праці, з іншого, заохочення до в'їзду трудових мігрантів саме тих кваліфікацій, рівня освіти і віку, що потребує держава. В періоди гострої необхідності у заохоченні трудових ресурсів, держава проводить відкриту політику. Навпаки, коли, національний ринок праці потребує захисту, держава встановлює квоту на в'їзд мігрантів або використовує інші заходи з метою зменшення притоку кількості іммігрантів в країну.

Імміграційну політику можна умовно поділити на зовнішню сферу реадмісії або імміграційного контролю (регулювання імміграційних потоків,

куди відноситься й візова політика) і внутрішню сферу прав та інтеграції (управління етнічними відносинами, соціокультурна інтеграція, натуралізація, надання притулку біженцям) (рис. 1).

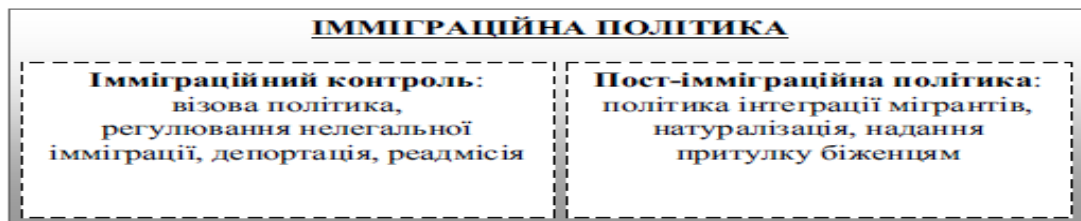

Рис. 1. Напрями імміграційної політики держави [1]

Сьогодні перше місце за кількістю мігрантів у світі займає Європа – близько 56 млн. осіб [1]. Події на Близькому Сході, зокрема війна в Сирії, значно загострили ситуацію з біженцями в Європі, зокрема, окремі аналітики порівнюють ситуацію, що склалась, із періодом Другої світової війни. Основоположними чинниками міжнародної економічної міграції в умовах геополітичної нестабільності є: – воєнні дії; – економічні санкції; – тероризм; – політичні переслідування; – боротьба за ресурси; – техногенні катастрофи та природні катаклізми.

Упродовж останніх двох років обсяги нелегальної імміграції до ЄС, як і кількість шукачів притулку, зростали небаченими темпами (рис. 2).

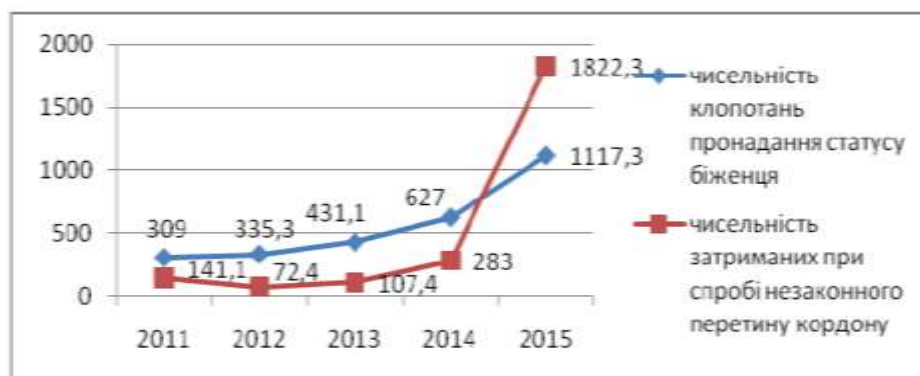

Рис. 2. Чисельність затримань при спробі нелегального перетину кордону та поданих клопотань про притулок у 28 країнах ЄС, тис. [2]

У 2015 р. 33% затриманих становили сирійці, 16% – громадяни Афганістану, 6% – Іраку. Серед африканських країн походження лідирують Нігерія і Еритрея. Частина мігрантів керується економічними причинами і прагне знайти в Європі кращий зарібок та умови життя. Проте більшість становлять біженці, тобто особи, які змушені залишити батьківщину через загрозу життю. Основним джерелом вимушеної міграції є наразі Сирія: 6,6 млн. сирійців перетворилися на внутрішніх переміщених осіб, 4,6 млн. – залишили країну.

Чисельність поданих в ЄС в 2015 р. клопотань про притулок сягнула 1,1 млн., що майже вдвічі більше, ніж 2014 р., у три рази більше, ніж 2013 р. Найбільша кількість заявників – громадяни Сирії, а також Афганістану та Іраку. До списку найбільших постачальників шукачів притулку до ЄС потрапили також Албанія, Косово та Сербія, замикає десятку Україна. У 2015 р.

292,5 тис. осіб отримали притулок (статус біженця за Женевською конвенцією 1951 р. та додаткові форми захисту з гуманітарних міркувань) в країнах ЄС. Найбільше клопотань про притулок було подано в Німеччині – 476 тис., а також в Угорщині – 177 тис. Нижче середньої кількість поданих заяв була в 2015 р. в Греції (122) та Італії (138), а також у таких великих європейських країнах як Франція (114) і Великобританія (60). Значно нижчим було навантаження й на країни Центральної Європи (відповідний показник становив для Польщі 32 на 100 тис. населення, Чеської Республіки – 14, Словаччини – 6) [1; 2].

Згідно з оцінками ООН, конфлікт на сході України безпосередньо вплинув на 5 млн. українців, а анексія Криму – на 2 млн. українців. За даними Міністерства соціальної політики України, в середині вересня 2015 р. кількість внутрішньо переміщених осіб з Донецької та Луганської областей і Криму налічується понад 1,4 млн. осіб. Спочатку біженці виїжджали до Західної України (в основному це були татари з Криму), але сьогодні більшість переміщень відбувається в межах Донецької та Луганської областей або в прикордонних регіонах сусідніх областей, у тому числі Харківської та Запорізької.

Що стосується зовнішньої міграції українців, то в 2014 р. у країнах ЄС було зареєстровано 14 тис. запитів на надання статусу біженця громадянами України. У 2015 р. Україна увійшла в десятку найбільших постачальників шукачів притулку в ЄС: громадянами України було подано 22,4 тис. клопотань про притулок, що на третину більше, ніж 2014 р., в понад 20 разів більше, ніж 2013 р. Найбільше таких клопотань подано в Італії, Німеччині, Іспанії та Польщі. У Польщі кількість клопотань становила 2318 заявок. Швидкість розгляду клопотань про надання притулку громадянам України є відносно низькою. У 2014 р. було розглянуто всього 21% таких заявок [4, С. 401-409].

Імміграційна політика країн ЄС, незважаючи на деякі розходження і національні особливості, характеризується в даний час наступними принципами: проведенням політики по обмеженню в'їзду в країну низько кваліфікованої робочої сили, боротьбою з нелегальною імміграцією, проведенням політики рееміграції. Так, наприклад, у Чехії створено програму, відповідно до якої уряд готовий покрити транспортні витрати на зворотну дорогу й виплатити компенсацію у розмірі 500 євро кожному іноземному працівнику за умови його повернення на батьківщину.

Провідну роль у прихистку мігрантів відводять Німеччині та Франції, хоча обидві країни демонструють різне ставлення до проблем мігрантів загалом. У Франції закон про імміграцію був прийнятий 2006 р., зокрема, був запроваджений термін “вибіркова імміграція”, що ускладнило процедуру легалізації нелегальних мігрантів. Регулювання державою міграційних потоків до Франції спирається на те, що переваги надаються тим мігрантам, послуг яких потребує країна. Порівняно із Францією, Німеччина проводить ліберальнішу політику із мігрантами, тут ефективною є соціальна інтеграція, краще налагоджений міжетнічний діалог, головний наголос робиться на культурній рівності між різними народами. Важливим є і те, що в Німеччині ефективніша система шкіл та курсів, які навчають мігрантів мови та культури країни проживання. Також складною залишається проблема мігрантів для сучасної

Італії, де більшою мірою розвиваються не стільки міжетнічні конфлікти, скільки міжкультурні. Протистояння півночі та півдня Італії триває уже довгий час [3].

У квітні 2016 р. своїм черговим посланням Єврокомісія започаткувала дискусію щодо глибокої реформи сфери притулку та міграційної політики загалом. Серед механізмів легальної міграції йдеться про: застосування схем добровільного переселення осіб, які потребують міжнародного захисту; розробку механізму допуску на територію ЄС за гуманітарними міркуваннями; застосування приватного спонсорства переїзду біженців, тобто його фінансування приватними особами чи організаціями; удосконалення існуючих каналів легальної міграції, як то об'єднання сімей, допуск висококваліфікованих мігрантів, студентів, науковців, сезонних робітників, з тим, щоб підвищити їх доступність. Пропонується також розробити механізми заохочення імміграції підприємців, які мають намір запровадити інноваційні технології. Необхідно виходити з того, що інтеграція мігрантів повинна відбуватись поступово, приймаюча країна повинна допомагати мігрантам, біженцям у вивченні мови і культури, відкривати доступ до ринків праці, надавати можливість користуватися системами освіти і охорони здоров'я, захищати від дискримінації. З іншого боку, іммігранти повинні мати бажання інтегруватися у нове суспільство, поважати його традиції і культуру. Соціокультурні зміни, що породжуються імміграцією, етнічними і релігійними конфліктами, трансформаційними процесами, змушують суспільство шукати найприйнятніші варіанти національної співпраці.

Література

1. *Spring 2015 Standard Eurobarometer : Citizens see immigration as top challenge for EU to tackle* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5451_en.htm.

2. Солодзько А. Глухий кут європейської міграційної політики / А. Солодзько // Ліга [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://blog.liga.net/user/asolodko/article/17964.aspx>.

3. *Trends in international migration* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/migration-regions-infographics.pdf>.

4. Комар Н. В. Оцінка ефективності стратегії подолання бідності в Україні з врахуванням вимог євроінтеграційних тенденцій / Н. В. Комар // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2007. – Вип. 227. Т. II. – С. 401–409.